

2009
2010

REVIDERING AV EGENTLIGA
FINLANDS LANDSKAPSPROGRAM

Egentliga Finlands förbund
Varsinais

Regional Council of Southwest Finland
Suomen liitto

Revidering av Egentliga Finlands landskapsprogram 2009-2010

Egentliga Finlands Förbund
PL 273 (Bangårdsgatan 36, 20101 Åbo)
p. (02) 2100 900
www.varsinais-suomi.fi

ISBN 952-5599-39-6

8.12.2008

Sammandrag

Med detta dokument kompletteras Egentliga Finlands landskapsprogram 2005-2008 för åren 2009-2010. Kompletteringen koncentreras de två följande åren på de konkreta åtgärder som ska vidtas. Programmet har kompletterats med ett mål, att behärska klimatförändringen. Programmets utvecklingsvärden grundar sig på en analys som utförts på hösten 2006.

Genom kompetens och kreativitet säkras landskapets konkurrenskraft

Med tanke på hur landskapet ska nå framgång utgör utbildning, kompetens och kreativitet de primära faktorerna. Hög kompetens har en särskild betydelse med tanke på innovativiteten och yrkesutbildningen med hänsyn till arbetslivets konkurrenskraft. Således bör Åbo stads ställning som den näst mest betydande högskolekoncentrationen vidareutvecklas. Konsortiet Åbo universitet och Åbo handelshögskola har inlett sin verksamhet 1.8.2008. Det nya Åbo universitet inleder verksamheten 2010. Yrkehögskolan stöder genom sin utbildning, serviceverksamhet och tillämpade forsknings- och utvecklingsarbete de regionala utvecklingsmålen. Universiteten och yrkehögskolan skulle komma överens om sin inbördes arbetsfördelning. Egentliga Finlands kompetenscentrum har ledningsansvaret på riksplanet för HealthBio - inom bioklustret för hälsa och inom havsklustret. Genom yrkesutbildningen förbättras konkurrenskraften för arbetslivet. Utbildningens resurser ska förstärkas bl.a. genom att utöka utbildningsplatserna för andra stadiet för branscher med brist på arbetskraft. Det behövs kompetenscentrumverksamhet och forskningssinstitut mellan högskolorna och näringslivet. Eftersom utvecklingen ska grunda sig på regionens egna särdrag, bör man i särskilt satsa på att förstärka havs- och livsmedelsklostret. Vidare behövs det nya centraler för hög kompetens (t.ex. en hjärnskadecentral).

Nya åtgärder:

- Sjöfartsbranschens utbildnings- och forskningscentral etableras
- En gemensam innovationskoncentration för högskolorna utvecklas
- Info-, rådgivnings- och vägledningstjänster för vuxenutbildningen effektiviseras

Betydelsen av kulturkompetens och kreativitet accentueras särskilt inom de traditionella industri- och servicebranscherna. Från en koncentration på evenemang bör man övergå till en permanent verksamhet. Åbo har utsetts till EU:s kulturhuvudstad för år 2011. För projektets verksamheter bör en kontinuitet garanteras efter år 2011.

Nya åtgärder

- Innovativ företagskuvösverksamhet för de kreativa sektorerna utvecklas

Genom att utveckla näringslivet tryggas landskapets framgång

Den centrala styrkan hos Egentliga Finlands näringar är att de är mångsidiga. Starka tillväxtområden är havsklustret, bio- och välfärdsklustret. ICT-klostret, miljöklustren, turism- och kulturklustret. Näringspolitiken förstärks och förenhetligas genom en näringsstrategi som görs upp i detta nu. Generationsväxlingarna och åtgärderna för att locka arbetskraft som kommer från andra håll är aktuella uppgifter med beaktande

av landskapets åldersstruktur. De sociala företagen har sin egen betydelse bl.a. som en flaskhals för företagsamheten. Den internationella marknadsföringen utökas för att locka till sig internationella investeringar, för att främja exporten och för att få toppkunniga till landskapet. Landskapets välfärdscluster bör förstärkas.

Nya åtgärder:

- Genom uppföljning och förebyggande bemöter man förändringar inom nyckelbranscherna
- En arbetsbok för det näringspolitiska programmet utarbetas
- Miljöteknologin utvecklas och produktifieras

Egentliga Finland har landets bästa produktionsförhållanden för primärproduktionen och därför är lantbruket mångsidigt. Skärgårdens natur är unik. Lantbruk, skogshushållning och fiskerihushållning räcker inte till för att trygga bosättningen och servicen på landsbygden. I dag idkar redan en tredjedel av lantgårdarna någon annan näringsverksamhet. Det finns en social beställning för småskalig näringsverksamhet, som grundar sig på naturresurserna. En småskalig, miljövänlig företagsverksamhet lämpar sig för skärgården. I regionen litar man i synnerhet på turismen. Problemet är att säsongen begränsar sig till den korta sommarsäsongen.

Nya åtgärder:

- Åbo och Ålands skärgård utvecklas genom samfällid marknadsföring (Finlands Skärgård)
- Fisketurismen utvecklas
- Mindre miljöbelastande fiskodlingsplatser anvisas

Egentliga Finland utvecklas till ett betydande Östersjöcentrum

Egentliga Finland är beläget i kärnan av Östersjön. Samarbetet inom Östersjöområdet har blivit starkare i takt med de gemensamma intressena. I hemlandet är samarbetet intensivt med Alliansen för Södra Finlands landskap (ELLI) och grannlandskapen. Landskapets starka klustrar skapar en bra verksamhetsmiljö för utlokaliseringen av statliga verksamheter..

Nya åtgärder:

- Centrala regionaliseringsprojekt med hänsyn till landskapets starka branscher främjas.

Landskapets logistiska och informationstekniska tillgänglighet utgör en central faktor för konkurrenskraften. Landskapets trafiksystem har planerats med beaktande av alla former av samfärdsl. Egentliga Finlands tre viktigaste landsvägar är E18 (RV 1) till Helsingfors, RV 8 till Satakunta och RV 9 i Tammerforsriktningen. Skärgårdens ringväg utvecklas som en havsnära turismkorridor. Inom utvecklandet av kollektivtrafiken är tyngdpunkten förlagd på Åbo stadsregion. I fråga om banförbindelserna träder planeringen av den nya bansträckningen, Esbo-Lojo-Salo, fram samt planeringen och främjandet av lokaltågtrafiken. Åbo flygstation utvecklas som ett frakttrafikcentrum och en del av logistikcentralen för Åboregionen. Hamnarna förstärker sitt samarbete. I fråga om sjötrafiken är det aktuellt att främja Östersjöns motorväg, speciellt med hänsyn till trafiken i Skandinavien. För att göra kombinationstrafiken mer flexibel bör en resecentral byggas i Åbo.

Nya åtgärder:

- Specialkompetensen hos hamnarna i sydväst förstärks

Inom energiförsörjningen bör klimatförändringen och en självförsörjande produktion beaktas. Till detta medverkar framför allt de energipolitiska avgörandena på riksplanet, landskapets områdesstruktur och medborgarnas åtgärder i praktiken.

Ett fullskaligt ibruktagande av de möjligheter som informationssamhället ger förutsätter ett täckande optiskt bredbandsnät, som täcker hela landskapet. Som bäst görs en informationssamhällsstrategi upp för att styra åtgärderna i praktiken.

Nya åtgärder:

- En utredning görs för hur energipolitiken i landskapet och på region-/kommunnivå ska handhas
- Då en vindatlas färdigställts, utreds eventuella platser för vindparker i inlandet
- En plan för utbudet av bredbandsförbindelser förverkligas

De aktiva åtgärderna ökas för att trygga välfärden

Det centrala i välfärdssamhället är att trygga basservicen och den sociala samhörigheten. De största utmaningarna med att organisera servicen hänför sig till den åldrade befolkningen och det ökade antalet invandrare. Omvandlingarna i kommunstrukturen ökar trycken på att omorganisera servicen. Ett förenande av social- och hälsovårdsväsendet och en utvidgning av verksamhetsområdena torde hjälpa bl.a. vid ibruktagandet av elektroniska system. Genom KASTE-programmet finansieras landskapets spetsprojekt. Som stöd för kommunerna behövs även utvecklings- och rådgivningstjänster på landskapsnivå. Kompetensen inom det sociala området och hälsovårdssektorn bör sammanföras till en plats.

Nya åtgärder:

- Tjänsterna i samband med integreringen tryggas för alla invandrare
- Det andra skedet av Paras-projektet genomförs.
- Tjänsterna för barn, ungdomar och unga familjer utvecklas liksom principerna för ett ingripande i ett tidigt skede

Arbetslösheten är alltså ett av de största problemen för vårt landskap. Arbetsplatser har försvunnit i synnerhet inom de traditionella produktionsområdena och ej heller har motsvarande arbetsplatser kommit till. På arbetsmarknaden finns det ett stort antal personer som det är verkligen svårt att sysselsätta, t.ex. då bristande kondition eller lång arbetslöshet hotar. Det behövs platser med låg tröskel, dit man kan komma vid hotande arbetslöshet.

Nya åtgärder:

- Satsning sker på att utveckla mellanarbetsmarknader
- Landskapets sysselsättningsstrategi uppdateras

En livsmiljö med trivsel, i skick, utan hinder och med lugn och ro utgör en del av vardagens trygghet. Det är viktigt att foga säkerhetsstrategin till det övriga välfärdspolitiska utvecklingsarbetet, framför allt med tanke på socialväsendets och polisens arbete. En tväradministrativ socialjour dygnet runt bör tryggas i hela landskapet

Nya åtgärder:

- En strategi på landskapsnivå för boende och byggande samt ett åtgärdsprogram utarbetas

Miljön görs till en attraktionsfaktor för landskapet

Beaktandet av miljövärdena förutsätter hållbara ekologiska, sociala och kulturella principer. På så sätt kan man bäst trygga en ren och mångsidig natur och en trivsamt miljö. Det behövs omfattande åtgärder i landskapet för att vattnens tillstånd kan bli på god nivå. I Egentliga Finland har man koncentrerat sig på att förbättra Skärgårdshavets tillstånd. Med avseende på arbetet är det viktigt att etablera koordineringsuppgifterna för Pro Skärgårdshavet-verksamheten. Med hänsyn till att naturens mångfald ska bevaras, bör naturskyddsprogrammen och Natura genomföras helt och hållet och genomförandet av skogsprogrammet främjas med frivilliga medel. Endast genom samarbete som sträcker sig över förvaltningsområdena och genom information är det möjligt att anpassa sig till klimatförändringen och stoppa dess framskridande.

Nya åtgärder:

- Åtgärderna i vattenvårdsplanerna vidtas
- Genomförandet av målen i METSO II-programmet inleds
- En klimatstrategi för Egentliga Finland görs upp

Målet inom utvecklandet av vattentjänsterna är att trygga ett funktionssäkert grundvatten av hög kvalitet eller konstgjort grundvatten för alla användare. Problemen i fråga om tillgången till rent vatten koncentrerar sig till Åbo och Salo stadsregioner. Projekten genomförs som bäst. Utifrån avfallsplanen för Södra och Västra Finland utarbetas en plan för landskapet Egentliga Finland. Som bäst kartläggs tillståndet och behovet av restaurering för landskapets grustäktområden. Genom landskapsplanen stöds en balanserad utveckling av landskapet och en konsolidering av samhällsstrukturen. Bland de mest centrala utmaningarna finns utvecklingen av stadsregionernas samhällsstruktur samt stoppandet av klimatförändringen och en anpassning till den. Man vill erbjuda rekreationsområden för alla invånare. Det arkitekturpolitiska programmet utgör stöd för kulturarvet.

Nya åtgärder:

- Vattentjänst- och vattenvårdslösningar för de enskilda byarna inom områden med glesbebyggelse stöds
- En etablering av verksamheten för Lounaispaikka, Sydvästra Finlands central för geografisk information stöds
- Inrättandet av ett Bryggman-institut stöds

Innehållsförteckning

Sammandrag	3
Innehållsförteckning	7
1. Inledning	9
2. Egentliga finlands som landskap	11
3. Genomförandet av landskapsprogrammet 2005-2008	13
4. Målen och strategin för revideringen av landskapsprogrammet	15
4.1 Justering av den uppskattade utvecklingen	15
4.2 Revideringen av målen och genomgående teman.....	16
4.3 Definition av strategin	16
5. Nya utvecklingsåtgärder	18
5.1 Genom kompetens och kreativitet säkras landskapets konkurrenskraft.....	18
5.2 Genom att utveckla näringslivet tryggas landskapets framgång	20
5.3. Egentliga Finland till ett betydande Östersjöcentrum.....	23
5.4. Aktiva åtgärder för att trygga välfärden utökas	26
5.5. Miljön	28
6. Programmets verkningar	32
6.1. Miljöbedömning.....	32
6.2. Genomförande av programmet	32
7. Bilagor	33
Sysselsättningsgraden per åldersgrupp i Egentliga Finland åren 1987-2006	33
Landskapets utvecklingsberäkningar	34
SWOT – analys	35
Finansieringsplan.....	36
Kontrollindikatorer	37

1. Inledning

I landskapsprogrammet fastställs åtgärderna för utvecklingen av landskapet de närmaste åren. Programmet konkretiserar de mål och den strategi som ställts i landskapsöversikten. Syftet med landskapsprogrammet är att inrikta landskapets utvecklingsåtgärder, så att områdets resurser och eget initiativ kan bringas att genomföra den strategi som valts. Dokumentet begagnas som en anvisning, då de regionala åtgärderna inriktas och vid fördelningen av anslag på landskapsnivå. Dokumentet preciseras genom de regionala EU-programmen och de nationella programmen.

Egentliga Finlands landskapsfullmäktige godkände 13.6.2005 Egentliga Finlands landskapsprogram för 2005-2008. Detta program är en revidering av programmet ovan för åren 2009-2010. Eftersom det är fråga om en revidering på kort sikt, har man inte velat göra väsentliga ändringar i programmets innehåll. Revideringen har i själva verket koncentrerat sig på att föra fram åtgärderna för verksamhetsperioden.

Programmet har revideras vid förbundets kontor genom samarbete. I det har beaktats hur programmet för åren 2005-2008 har genomförts. För arbetet har inbegärts kommentarer och man har rådgjort om saken med de viktigaste parterna för genomförandet. Därtill har landskapets samarbetsgrupp varit fast involverad vid uppgörandet. Landskapsfullmäktige deltog i beredningen vid ett seminarium, som hölls 9.6.2008. Det politiska beredningsansvaret för programmet har innehafts av landskapsstyrelsens projektfinsieringskommitté.

Genom att revidera programmet för två år övergår förbundet till samma programtidtabell som i de andra landskapen. Nästa landskapsprogram omfattar åren 2011-2014. Det görs upp i ett omfattande samarbete med de olika parterna. Programmet byggs upp på strategin i den nya landskapsöversikt som ska utarbetas år 2009.

EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND

Ilkka Kanerva
landskapsstyrelsens ordförande

Juho Savo
landskapsdirektör

2. Egentliga finlands som landskap

Egentliga Finland är ett vitalt landskap som gränsar till Östersjön. Området är ett av de viktigaste områdena för lantbruk, industri och utbildning i Finland. Landskapet hör med avseende på klimatet till det mest fördelaktiga i Finland. Området är vackert och mångsidigt med sina unika naturhelheter. Landskapet präglas av åar, odlingsmarker och tusende vackra öar.

Landskapets centrum är Åbo, som är den första huvudstaden i landet. Regionens långa historia syns alltså i stadsbilden. På landsbygden finns det allmogekultur och otaliga herrgårdar. Bland annat Finlands skolväsen har fått sitt ursprung i Åbo. Landskapet kan stoltsera med ett gammalt kulturarv.

Enligt strukturen för den ekonomiska geografin kan Egentliga Finland indelas i separat särpräglade områden, kustområdets stadszon, landsbygden och skärgården. I landskapet bor det 460 000 invånare. Av dem bor 176 000 invånare i landskapscentrumet och i hela Åbo stadsregion knappt 60 % av landskapets befolkning. Antalet kommuner i landskapet minskar från början av år 2009 från 53 till 28. Samtidigt delas kommunerna allt tydligare upp i stora och små kommuner. Kring Åbo uppstår ett nät av städer i tillväxt. I landskapets fem regionkommuner kvarstår kommuner enligt följande: 7 kommuner i Loimaa regionkommun, 2 i Salo regionkommun, 11 i Åbo regionkommun, 2 i Åboland och 6 i Vakka-Suomi.

Landskapets invånarantal har länge ökat tack vare flyttningsöverskottet. Flyttningsöverskottet har huvudsakligen styrts till centralerna och därifrån till kommunerna i omgivningen. Inflyttarna kommer från andra håll i landet och de senaste åren i ökad omfattning från andra länder, främst från Ryssland och Estland. Åldersstrukturen har tyngdpunkten på äldre åldersgrupper och befolkningen kommer ytterligare att åldras. Situationen är svår framför allt i områdena med landsbygdskaraktär i randområdena, vilka hela tiden förlorar sina invånare i arbetsför ålder. Utan en stigande nativitet kommer befolkningstillväxten att vara helt beroende av flyttningsöverskottet.

Sysselsättningsläget i landskapet är bättre än läget i hela landet, men det finns alltså flera arbetslösa än under den tid som föregick recessionen på 1990-talet. Värst är läget i Åbo regionkommun och där i staden Åbo. Bäst är situationen för sin del i regionkommunen Åboland. Långtidsarbetslösheten har minskat och ungdomsarbetslösheten är betydande endast i Åbo.

Tre universitet, en yrkeshögskola med brett utbildningsregister, ett kompetenscentrum och otaliga utbildnings- och forskningsinstitutioner är belägna i Åbo. Det oaktat är landskapets utbildningsnivå litet lägre än för hela landet. Av befolkningen i arbetsför ålder har 80 % en yrkesexamen. En tredjedel av befolkningen har en högskoleexamen, och eftersom det inte finns tillräckligt med arbetsplatser i landskapet, vilka motsvarar utbildningsnivån, flyttar de annanstans.

Egentliga Finlands näringsstruktur har tyngdpunkten på förädling och service. Som de mest betydande branscherna har den elektrotekniska industrin, maskiner och apparatur, metallindustrin, tillverkningen av fortskaffningsmedel samt byggverksamhet stigit fram. Inom servicesektorerna sysselsätter i synnerhet välfärdsbranscherna och affärsservicen. Antalet arbetsplatser inom lantbruket är i jämförelse med helheten relativt litet, men betydande i riksperspektiv. Landskapet är alltså rikets kornbod.

Landskapets läge är bra både med avseende på förbindelserna inom landet och till utlandet. Från regionens tre stora hamnar (Åbo, Nådendal, Nystad) finns det goda förbindelser till Östersjön och det inre av landet. Från Åbo leder en motorväg till Helsingfors, och en fortsättning av den till östgränsen är under planering. De viktigaste banförbindelserna förenar landskapscentralen med huvudstadsregionen (Kustbanan) och via Toijala in i landet. Ett flygfält ligger i Åbo med förbindelser, förutom till inlandet, till Östersjöområdet. Flygfältsområdet utvecklas som ett logistiskt centrum.

På grund av de interna skillnaderna i landskapet stöds de olika delarna av det med olika medel. Till EU:s områden med utmaningar hör regionkommunerna Loimaa, Åboland och Vakka-Suomi. Områdena med utmaningar täcker hälften av landskapets areal, men endast en femtedel av befolkningen bor i dem.

3. Genomförandet av landskapsprogrammet 2005-2008

Egentliga Finlands landskapsprogram för åren 2005-2008 var förbundets femte utvecklingsprogram. Programmet antogs i landskapsfullmäktige 13.6.2005. Landskapsprogrammets fem handlingslinjer hänför sig i likhet med de tidigare programmen till kompetens, näringsliv, landskapets ställning, välfärd och miljö.

Målet i den första handlingslinjen var att förstärka landskapet som ett område med hög kompetens och samtidigt säkra yrkeskunnandet. Kulturen önskade man göra till en resurs för utvecklingen. Största delen av åtgärderna genomfördes. Samarbetet mellan högskolorna intensifierades som det bästa exemplet genom konsortiet för Åbo universitet och handelshögskola. Landskapshögskolan fick en bra start och den fortsätter med en projektfinansiering för konsortiet. Vid revisionen av kompetenscentrumprogrammet beaktades landskapets behov. Landskapet har ledningsansvaret för Health Bio-hälsovårdsklustret och havsklustret. Produktifieringen av högkompetensen fick fart bl.a. av att verksamheten för Turku Science Park allt mer inriktar sig på att åstadkomma affärsverksamhet. Kalkyler för behovet av arbetskraft gjordes upp för landskapet. Attraktiviteten hos yrkesutbildningen ökade. Problemet är nu bristen på nybörjarplatser i utbildningen, i synnerhet i Åbo. Åbo utsågs till EU:s kulturhuvudstad 2011.

Målet i den andra handlingslinjen var att utveckla näringslivet. Som viktiga frågor betraktades att skapa verksamhetsförutsättningar och att stödja nyckelområdena som ett villkor för framgång. Man önskade utveckla landsbygden och skärgården från deras egna utgångspunkter. En betydande del av åtgärderna genomfördes. Näringssektionen inledde utarbetandet av en näringspolitisk strategi för landskapet. I landskapet erhöles äntligen en kapitalfond i form av ett aktiebolag. För att främja marknadsföringen av landskapet utarbetades en ramplan för sammarknadsföringen. En landsbygdsutredning och ett landsbygdsprogram gjordes upp för landskapet. I dem beaktades bl.a. ökningen av närmat, ekologisk produktion och möjligheterna för binärningar. Bland de positiva resultaten lönar det sig att nämna förlängningen av de största företagens turismsäsong i skärgården.

I den tredje handlingslinjen eftersträvades för landskapet ställningen som ett Östersjöcentrum. Man önskade förstärka den regionpolitiska ställningen och som ett stöd för denna bygga goda trafikförbindelser i riktning mot huvudstadsregionen. I trafiksystemplanen på landskapsnivå fördes de centrala trafikprojekten fram i prioriteringsordning. Motorvägsavsnittet Åbo-Helsingfors blir färdigt i november 2008, då avsnittet Muurla-Lojo öppnas för trafik. Förnyandet av beläggingsstrukturen för banan Åbo-Toijala har blivit färdigt. Från Åbo flygstation har en direktförbindelse öppnats till Gdansk och via Tammerfors till Uleåborg. Et intentionsavtal om leverans av naturgas till Sydvästra Finland har ingåtts. På basis av den utredning som gjorts om vindkraft har i utkastet till landskapsplan två områden för eventuella vindkraftsparker förts fram.

Målet i den fjärde handlingslinjen var att öka välbefinnandet. Som medel föreslogs god basservice i kommunerna och samarbete mellan regionkommunerna. Därtill hör en trygg vardagsmiljö och möjligheterna av påverka den egna livsmiljön till välfärden. En framtidsanalys av landskapets välfärdscluster ska göras upp. En stor del av åtgärderna genomfördes. Arbetslösheten är alltjämt ett problem. Socialjouren dygnet runt håller på att förverkligas. Ett invandrarpolitiskt program för Egentliga Finland färdigställdes. Verkan av kommun- och servicestrukturprojektet på ändringen av kommunstrukturen är den största i Egentliga

Finland bland Finlands landskap. I början av år 2009 har landskapet 28 kommuner i stället för 53 kommuner i dag. Bildandet av samarbetsområdena för social- och hälsovårdsväsendet samt yrkesutbildningen inom projektet är ännu på hälft.

I den femte handlingslinjen ville man göra miljön till en attraktionsfaktor för landskapet. Som viktigt upplevde man naturens mångfald, vattensystem- och miljöfrågorna inte att förglömma, livsmiljöns betydelse för trivseln. Största delen av åtgärderna genomfördes. Sydvästra Finlands miljöprogram färdigställdes. Verksamheten Pro Skärgårdshavet som siktar till att förbättra Skärgårdshavets tillstånd har fortsatt på lång sikt. Uppgiften finansieras ännu två år med landskapets utvecklingspengar. Miljöcentralen har lovat göra uppgiften etablerad därefter. I början av år 2008 inleddes ett TEHO-samarbetsprojekt för Egentliga Finlands och Satakunta-området för lantbrukets vattenvård. Bland landskapets vattentjänstprojekt pågår vattentäktprojektet för Saloregionen och byggandet av Åboregionens projekt för konstgjort grundvatten. Också Åbo reningsverk i Kakola och byggandet av transportavlopp som ansluter sig till det pågår och verksamheten håller på att utvidgas till västra sidan av Åbo. Projektet Den byggda kulturmiljön i Egentliga Finland och en landsbygdsinventering (VARAKUM) har fortsatt med undantag för Åboland inom hela landskapets område.

4. Målen och strategin för revideringen av landskapsprogrammet

4.1 Justering av den uppskattade utvecklingen

Egentliga Finland är till sin befolkning och arbetsplatserna ett landskap i tillväxt och det avser att kvarstå som ett sådant även i framtiden. Man uppskattar att landskapets invånarantal varje år ökar med cirka 2000 invånare per år. Med denna tillväxttakt kommer Egentliga Finland att vara ett landskap med inemot en halv miljon invånare före år 2025. Beroende på att hela Finlands befolkning åldras kommer två tredjedelar av befolkningstillväxten att basera sig på invandring. Befolkningens åldrande kan inte förhindras, men man bör gardera sig för detta. Utan invandring blir landskapets befolkningstillväxt avsevärt långsammare eller stannar upp helt och hållet.

Genom invandringen kommer landskapets befolkningsunderlag att bli rikare både språkligt och kulturellt. Under de kommande 20 åren uppskattas antalet invånare med främmande språk att nästan tredubblas från cirka 17 000 till inemot 50 000 invånare. Var fjärde av dem talar antingen estniska eller ryska som sitt modersmål. Antalet svenskspråkiga invånare kommer att stiga från nuvarande 26 000 invånare till nästan 30 000 invånare. Den svenskspråkiga kulturen viker således inte undan för de andra språken, utan förstärks och utvidgar sitt influensområde mer omfattande i landskapet.

Då befolkningen blir äldre stiger oron för att arbetskraften ska räcka till, eftersom befolkningen i arbetsför ålder börjar minska efter år 2010. Fastän befolkningen i arbetsför ålder minskar, kommer dock inte volymen arbetskraft att sjunka, utan den kan t.o.m. stiga, eftersom man allt längre orkar vara i arbete. Landskapet kommer således inte att råka ut för en allmän brist på arbetskraft. Sysselsättningsgraden i åldersgrupper finns som bilaga.

Eftersom arbetsgivaren i framtiden kräver mera utbildning av sin arbetstagare, finns det en risk för att ett problem av liknande slag som i dag med att få arbetsplatserna och arbetskraften att mötas, ytterligare kommer att förvärras. Om utbildningen inte motsvarar arbetslivets behov, kommer arbetslösheten inte att sjunka särdeles mycket under nuvarande nivå.

Trots den allt långsammare ökningen av arbetskraftens volym har landskapet utmärkta förutsättningar för en ekonomisk tillväxt och därigenom till en ökning av antalet arbetsplatser. Områdets utveckling av arbetsplatser, den på riks nivå betydande koncentrationen av läroanstalter och högskolor samt nuvarande mångsidiga näringsstruktur ger förutsättningarna för att förbättra den ekonomiska tillväxten och att öka antalet arbetsplatser från det nuvarande med drygt 10 000 arbetsplatser under de kommande 20 åren. Industrin kommer inte att försvinna från landskapet, utan dess sysselsättande verkan kommer att kvarstå på nästan nuvarande nivå. Det kommer dock att ske en strukturell utveckling. Även för servicesektorn är det dock ett livsvillkor att industrins livskraft ska bevaras. Det förväntas att servicesektorn ska sysselsätta upp till 13 000 flera personer än nu. Med undantag för den offentliga förvaltningen och finanssektorn kommer alla områden inom servicesektorn att förstärkas, med social- och hälsovården i spetsen. Den intensifierade lantbruksproduktionen och därigenom en minskning av arbetsplatserna fortgår ännu någon tid men avsevärt långsammare än under tidigare år och decennier.

Uppskattningarna av utvecklingen för landskapets befolkning, arbetskraft och arbetsplatser grundar sig på en analys som gjorts på hösten 2006, och som utgjorde en del av prognostiseringsprocessen av utbildningsbehoven på riksplanet. Det finns inga grunder att ändra de då gjorda utvecklingsuppskattningarna om volymer, dvs. kalkylerna väsentligt, utan i kalkylerna har främst företagits justeringar av teknisk natur. Landskapets prognoser om utvecklingen för befolkningen, arbetskraften och arbetsplatserna har anförts i bilaga till detta landskapsprogram.

4.2 Revideringen av målen och genomgående teman

De strategiska målen på lång sikt för landskapet fastställs i landskapsöversikten. Genom landskapsprogrammet försäkras den önskade riktningen för utvecklingen. Denna justering grundar sig på landskapsöversikten 2025, vars vision är följande:

Egentliga Finland år 2025 ett konkurrenskraftigt europeiskt regioncentrum, vars styrkefaktorer är en nätverksekonomi, baserad på kreativitet och logistisk kompetens. Skelettet för näringslivet är en förnyad teknologiindustri, områden som stöder sig på informations- och kommunikationsteknik och biovetenskaper, en mångsidig landsbygdsföretagsamhet samt utvecklad service. Utbildningsnivån är hög och landskapet kan stoltsera med sin betydande universitets- och utbildningskoncentration. Lokomotiv för landskapets attraktivitet är området Åbo-Salo. Attraktionsfaktorerna är konkurrenskraften, livsmiljön och den mångsidiga servicen. Den kulturella mångfalden och toleransen är landskapets styrka och bärkraft.

De politiska målen för verksamheten i det landskapsprogram som år 2005 godkändes för åren 2005-2008 var följande:

- a. a. landskapet utvecklas jämbördigt
- b. sysselsättningen förbättras
- c. landskapet bevaras med växande befolkning
- d. förutsättningarna för näringslivet tryggas, bl.a. med nödvändig arbetskraft
- e. satsning sker på hög kompetens och utvecklande av innovationer
- f. deltagande stöds
- g. kulturell mångfald och tolerans främjas
- h. miljöansvaret ökas och miljöns tillstånd förbättras

Målen är alltså aktuella. Den accelererande miljöförändringen skapar press på att förbättra miljöns tillstånd. Man kan väl observera att klimatet blir varmare även i Egentliga Finland. Utvecklingen håller på att leda till förändringar i landskapets traditionella arter av växter och träd. Med beaktande av hur allvarlig saken är, är det skäl att tillfoga följande mål som särskilt i fråga om klimatet framhåller att miljöns tillstånd bör förbättras:

- i. klimatförändringen behärskas

4.3 Definition av strategin

Definitionen av strategin för Egentliga Finland baserar sig på landskapets styrkefaktorer (V), svagheter (H), möjligheter (M) samt hot som är inom synhåll. Då dessa granskas i kors, erhålls utgångspunkterna för att göra upp strategin för landskapet: Överlägsenhetsfaktorerna (V/M), svagheter till styrka (H/M), hoten under behärskning (V/U) och katastrofområdena (H/U). Analysen i bilaga.

Från analysen stiger fram de linjer som dragits upp i det föregående landskapsprogrammet, även om det är skäl att komplettera vissa åtgärder. Sålunda grundar sig programmet 2009-2010 på linjerna enligt det föregående landskapsprogrammet

Handlingslinjerna är följande:

1. Genom kompetens och kreativitet säkras landskapets konkurrenskraft
2. Genom att utveckla näringslivet tryggas landskapets framgång
3. Egentliga Finland utvecklas till ett betydande Östersjöcentrum
4. Aktiva åtgärder ökas för att trygga välfärden
5. Miljön görs till en attraktionsfaktor för landskapet

5. Nya utvecklingsåtgärder

5.1 Genom kompetens och kreativitet säkras landskapets konkurrenskraft

Med tanke på landskapet är utbildning, kompetens och kreativitet primära faktorer. Den snabbt förändrade kunskapen förutsätter livslångt lärande och på egen hand. Grunden för kompetensen skapas av goda inlärningsfärdigheter för barn och unga, en god inlärningsmiljö och en grundläggande undervisning av hög kvalitet.

5.1.1 Ställningen för Åbo som högskoleort samt som förläggningssort för hög kompetens och forskningsenheterna förstärks

Ansvaret för den högre utbildningen bärs av landskapets universitet och högskolor. Universitetens juridiska ställning förändras. I alla fall bevaras statsmaktens centrala ställning för att trygga resurserna för undervisning och forskning. Internationalisering, i synnerhet vid utvecklandet av innovativ verksamhet, förutsätts för att forskningen och undervisningen ska bevaras på hög nivå. Detta bör beaktas då nya examina planeras. Högskolornas ansvar inom den regionala utvecklingen ska förstärkas.

Ställningen för Åbo som landets näst mest betydande högskoleort bör vidareutvecklas. Konsortiet för Åbo universitet och Åbo handelshögskola har inlett sin verksamhet 1.8.2008. Det nya Åbo universitet inleder sin verksamhet år 2010. Även samarbetet med Åbo Akademi bör ytterligare förstärkas. Den mångsidiga ICT-utbildningen för regionen ska tryggas i samarbete mellan högskolorna.

Yrkeshögskolan stöder genom sin utbildning, serviceverksamhet och sitt tillämpade forsknings- och utvecklingsarbete de regionala utvecklingsmålen. Den ska ha fasta förbindelser med arbetslivet och partnerskap inom det utvecklingsarbete som är i nära förening med det praktiska livet. Universiteten och yrkeshögskolorna bör komma överens om en inbördes arbetsfördelning.

Turku Science Park ser till kompetenscentrumverksamheten. I kompetenscentrumprogrammet 2007-2013 har Egentliga Finland ledningsansvaren på riksplanet inom HealthBio-bioklustret för hälsa och inom Havsklustret. Därtill är landskapet med i Klustret för livsmedelsutveckling, turism och upplevelseproduktion, Klustret för förnybar skogsindustri. Åboregionens utvecklingscentral har bland kompetensområden i det föregående kompetenscentrumprogrammet påtagit sig ansvaret för att utveckla de kreativa verksamhetsområdena och ICT-området utvecklas genom åtgärd av Turku Science Park utan kompetenscentrumstatus. Vid beredningen av nästa kompetenscentrumprogram blir det aktuellt med att utse ett nytt nyckelkluster (t.ex. miljöteknologi, sociala innovationer, kreativa områden och geografiska informationssystem).

Egentliga Finlands havskluster består av skeppsvarvet och dess fasta nätverk av underleverantörer, dvs. fartygsteknisk planering, tillverkning av anordningar samt kompetens i branschen. Därtill utgör hamnfunktionerna och sjötransporterna en del av havsklustrets kompetenshelhet. Området är den mest lämpliga placeringsorten i Finland för maritim forskning Sjöfartsbranschens utbildnings- och forskningscentral en har en betydande roll som ett centrum för logistisk kompetens.

Bland åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 bör i synnerhet effektiveras

- havs- och livsmedelsklustrens verksamhet. Deras betydelse med hänsyn till landskapets utveckling är väsentlig.
- genom att inrätta nya centrum för hög kompetens, t.ex. ett hjärnskadecentrum (tvärvetenskapligt) / Micromedicum-projektet (en sammanslagning av laboratoriefunktionerna för Åu, ÅUCS och folkhälsoanstalten) och ett nytt centrum i läkemedelsbranschen.

Nya åtgärder:

- Sjöfartsbranschens utbildnings- och forskningscentralen etableras med målet en marinakademi med bredare områden (utveckling och utbildning för kompetens inom produktutveckling och marinindustrin)/en grundutredning (huvudsaklig ansvarspart Sjöfartsbranschens utbildnings- och forskningscentralen vid Åbo universitet
- Turku Innovation Platform utvecklas till en gemensam innovationskoncentration för högskolorna (huvudsaklig ansvarspart Konsortiet för Åbo universitet och Åbo handelshögskola)

5.1.2 Landskapet behöver yrkeskunniga

Genom yrkesutbildning förbättras arbetslivets konkurrenskraft. Centrala mål för utvecklingen är att förbättra utbildningens kvalitet och dess grund i arbetslivet. Detta förutsätter prognostisering av behoven av kunnande. Det finns alltså problem med att få arbetslivet och arbetsplatserna att mötas. Resurserna för yrkesutbildningen bör förstärkas bl.a. genom att öka utbildningsplatserna i branscher med brist på arbetskraft. I landskapet bör resurserna för yrkesutbildningen stärkas genom att påverka utbildningsplatsernas dimensionering. Arrangörerna av utbildningen bör rikta sina utbildningsplatser på basen av arbetskraftsbehovet. Andra stadiets utbildningsplatser bör utökas för branscher med brist på arbetskraft. Det råder brist på nybörjarplatser i Egentliga Finland och speciellt i Åbo. Det finns en risk för att bristen på yrkeskunnigt arbetsfolk förvärras då befolkningen åldras. Nätverket för att organisera utbildning på andra stadiet bör granskas som en helhet, man bör avtala om arbetsfördelningen och vid behov omorganisera. Undervisningen i matematiska ämnen bör förstärkas alltifrån grundskolan.

I landskapet utarbetas som bäst en strategi för vuxenutbildning, vilken kommer att innehålla alla utbildningsnivåer och de centrala utbildningsområdena med tanke på landskapet. Dess mål är att förbättra näringslivets effektivitet och konkurrenskraft i Egentliga Finland.

Det har mycket talats om fostran till företagsamhet och sådan genomförs redan i viss mån på alla nivåer. Målet ska vara ett system som täcker alla utbildningsformer med kontakter till företagsamhet i praktiken.

Bland åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet följande effektiveras

- nybörjarplatserna inom den grundläggande yrkesutbildningen på andra stadiet ska utökas

Ny åtgärd:

- Genom att stödja de åtgärden som har utvecklats i projektet Varsinsis-Suomen Opin Ovi effektiveras info-, rådgivnings- och vägledningstjänster för vuxenutbildningen (huvudansvarig part länsstyrelsen)

5.1.3. Kulturkompetens ökar regionens attraktivitet

I framtiden kommer betydelsen av kulturkompetens och kreativitet för områdenas utveckling ytterligare att betonas, särskilt inom de traditionella verksamhetsområdena inom industri och service.

Egentliga Finland utvecklas i samarbete mellan regionkommunerna och de olika branscherna till en betydande koncentration för kulturkompetens. Det förutsätter att nätverk bildas mellan de regionkommunala aktörerna och utbildningen i branschen. En tvåspråkig skärgårdskultur utgör ett särdrag för landskapet. Åbo har utsetts till EU:s kulturhuvudstad för år 2011. Statsrådet har fattat ett principbeslut om att finansiera projektet och genomförandet i praktiken har börjat.

Bland åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet följande effektiveras

- Projektet Åbo som kulturhuvudstad som ett landskapsprojekt i samarbete med näringslivet. Man bör säkerställa att de verksamheter som skapats fortsätter därefter (etablering).

Nya åtgärder:

- Innovativ företagskuvösverksamhet för de kreativa sektorerna utvecklas (inkl. turism och upplevelseindustri/huvudansvarig part Turku Science Park).

5.2 Genom att utveckla näringslivet tryggas landskapets framgång

Det ökade beroende som globaliseringen för med sig inverkar på hur samhället fungerar. Ett grundvillkor för företagets framgång är att de kan konkurrera på lika villkor i hemlandet och ute i världen. Områdena blir nödsakade att profilera sin konkurrensförmåga. En förutsättning för lokaliseringen är att ett extravärde kan erhållas för affärsverksamheten. Viktiga för Finland och Egentliga Finland är Östersjöområdets ekonomi och möjligheter till export utanför EU.

5.2.1 Verksamhetsförutsättningarna för näringslivet ska förbättras

Den viktigaste styrkefaktorn för Egentliga Finlands näringar är deras mångsidighet. Det största hindret för att utnyttja kompetensen är att förmedla den och tillämpa denna i värdekedjor av olika slag. Näringslivet behöver nätverk som stöd för sin verksamhet. Landskapets grundstrukturer är färdiga. Den centrala rollen innehas av de regionala företagstjänster som svarar för de lokala åtgärderna. Kapitalfonden verkar som hjälp för SM-företagen. Det behövs också samarbete med läroanstalterna.

Landskapets näringspolitik förenhetligas genom en näringsstrategi som för närvarande utarbetas. Generationsväxlingarna och lockandet av utländsk arbetskraft hit är en aktuell uppgift med tanke på landskapets åldersstruktur. De sociala företagen har sin egen betydelse bl.a. som flaskhalsar för företagsamheten.

Nya åtgärder:

- Man svarar på ändringarna hos nyckelbranscherna genom att följa med och förebygga utvecklingen av arbets- och näringslivet (t.ex. strukturomvandlingen i fartygs-, elektronik- och bilindustrin / huvudansvarig part TE-centralen)
- En arbetsbok för det näringspolitiska programmet utarbetas (huvudansvarig part TE-ventralen)

5.2.2 Landskapets tillväxtbranscher stöds

Starka tillväxtbranscher i Egentliga Finland är havsklustret, bio- och välfärdsklustret, ICT-klustret, miljöklustret, turism- och kulturklustret.

Kärnan i havsklustret består av varvet och dess fasta nätverk av underleverantörer, dvs. fartygsteknisk planering, apparaturtillverkning och utrustning. Dessutom utgör hamnfunktionerna och sjötransporterna en del av havsklustrets kompetenshelhet. Även logistikbusinessen ökar.

Bioklustret grundar sig på landskapets livsmedelskedja och läkemedelsindustri. I landskapet finns en stark koncentration på läkemedelsproduktion, forskning och -utveckling samt företag som specialiserat sig på diagnostik. Inom bioområdet är det internationella samarbetet viktigt.

Välfärdsklustret innehåller tjänster som tillhandahålls av både den offentliga förvaltningen och enskilda. Kommunerna tillhandahåller basservicen. Vid sidan av dem har i synnerhet den privata sektorn för social- och hälsovårdsservice expanderat kraftigt de senaste åren. Nya företag inom välfärdsområdet grundas kontinuerligt som en följd av den kraftiga tillväxten.

ICT-klustret stödjer sig på samarbetet för elektronikbranschen i Salo-Åbo. Landskapets högskolor sköter om den utbildning och forskning som branschen behöver. Betydelsen av tillämpad ICT framhävs inom alla områden och 90 % av ICT-industrin utgörs av små företag, varför det finns mycket tillväxtpotential.

Miljöklustret innehåller miljövärd, -förvaltning, -forskning, -produktutveckling etc. Områdets betydelse ökar kontinuerligt. Miljöfrågorna i Egentliga Finland har accentuerats på grund av den traditionella produktionens miljöfrågor och den unika miljön och kulturmiljön (t.ex. Skärgårdshavet). Miljökompetensen är av hög klass och förförhållandena för forskning goda.

Kulturen hör intimt samman med turismen. Områdets kluster är av betydelse i synnerhet på grund av den mångsidiga naturen och de gamla kulturtraditionerna. Uppletandet av turismtrumfkort, som stöder sig på högt kunnande, öppnar nya möjligheter (t.ex. astronauti, arkeologi, submarin turism, och virtuell kompetens).

Då områdena ovan hålls aktuella höjer det landskapets profil, vilket medverkar till att näringsverksamheten utvecklas. De viktigaste uppgifterna inom utvecklandet av näringarna är att locka till sig internationella investeringar, att främja internationell export och att få arbetskraft på internationell nivå.

Landskapets åtgärder 2005-2008 ska i synnerhet effektivieras

- genom att öka landskapets internationella marknadsföring, inklusive turismen
- genom att förstärka välfärdsklustret

Nya åtgärder:

- Miljöteknologin utvecklas och produktifieras (huvudansvarig part TE-centralen)

5.2.3 Landsbygdsnäringsarna utvecklas

Egentliga Finland har de bästa produktionsförhållandena och därför koncentrerar sig bland annat spannmålsodlingen i allt tilltagande omfattning till landskapet. I en nyckelposition befinner sig brödsädsproduktionen, svin- och hönshushållningen, odlingen av specialgrödor och trädgårdsodlingen. Landskapets livskraftiga och mångfaldiga skogar producerar virke för skogs- och trävaruindustrin och energiproduktionen. Ett hållbart idkande av skogshushållningen grundar sig på avverkningar som möjliggörs av tillväxten samt på att man ser till att skogen förnyas och vårdas.

Grunden för landsbygdens livskraft är att lönsamheten bevaras inom lantbruket och skogshushållningen. Antalet lantbrukslägenheter håller på att sjunka och gårdsstorleken har kontinuerligt vuxit. De kan inte ensamma trygga bosättningen och servicen på landsbygden. Mer kostnadseffektiva produktionsmetoder utvecklas och produkternas förädlingsgrad höjs. Biinkomster har också sökts inom annan företagsverksamhet. I dag bedriver redan en tredjedel av lantbrukslägenheterna även annan näringsverksamhet. Utöver de traditionella binäringsarna har t.ex. hästhusållning och småbryggerier blivit vanligare. Nya möjligheter erbjuds av stödtjänster, införandet av nya teknologier inom trädgårdsodlingen, effektivare miljövård, inkl. ändringarna av åkrarnas användningssyfte etc.

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effektivieras

- genom att utveckla småskalig företagsverksamhet som baserar sig på naturresurserna

5.2.4 Skärgården utvecklas och erbjuder nya möjligheter

Egentliga Finlands skärgård är ett unikt landsbygdsområde med hänsyn till naturförhållandena. Som utgångspunkt för att utveckla området betraktas respekterandet av förhållandena och att dess karaktär bevaras. Utvecklingen grundar sig framför allt på turism- och servicenäringsarna.

Skärgårdsturismen är koncentrerad till den korta sommarsäsongen. Skärgårdens Ringväg (Stora och Lilla Ringvägen) har skapat en möjlighet för att förlänga turistsäsongen. Konkurrensen för den inhemska fiskerihushållningen har försämrats. Det finns ännu mycket att göra med att effektivera odlingen i vatten. Genom att sammanföra de spridda små bassängerna kan produktiviteten förbättras och miljöolägenheterna minskas.

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effektivieras

- genom att låta förlänga säsongen för skärgårdsturism året om med beaktande av miljön (bl.a. trafik året runt i skärgården)

Nya åtgärder:

- Sammarknadsföringen av Åbo och Ålands skärgårdar (Finlands Skärgård) ska utvecklas (huvudansvarig part TurkuTouring)
- Fisketurismen utvecklas (huvudansvarig part Turku Touring)
- För placeringen av fiskodlingen anvisas genom styrning fiskodlingsställen av hög standard och sådana som mindre belastar miljön (huvudansvarig part TE-centralen)

5.3. Egentliga Finland till ett betydande Östersjöcentrum

Egentliga Finland ligger i kärnan av Östersjöområdet och bildar tillsammans med länderna i Östersjöområdet ett ekonomiområde inom EU. Gemensamma frågor för Östersjöområdet är miljöfrågorna, energin, transporterna, logistiken samt verksamheten mot den ökande, organiserade brottsligheten. Egentliga Finlands läge i kärnan av Östersjöområdet skapar verksamhetsmöjligheter för att utveckla samarbetet på detta område och mera vidsträckt i Europa.

5.3.1. Genom samarbete kartläggs parternas resurser

Egentliga Finland har traditionellt samarbete med de nordiska länderna, Ryssland, Estland och Nordtyskland och via olika nätverk med hela EU-området. Samarbetet inom Östersjöområdet håller på att bli starkare genom områdets gemensamma intressen. Egentliga Finland hör till Alliansen för Södra Finlands landskap (ELLI). Samarbetet är fungerande även med de andra grannlandskapsförbunden speciellt med Satakuntaförbundet. I samband med regionförvaltningsreformen får Satakunta-samarbetet officiella former. Goda samarbetsförhållanden och gemensamma marknader hjälper företagen att ta upp utmaningarna av internationalismen. Områdets goda image jämte tjänster lockar å sin sida till landskapet.

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effektiveras

- genom att åtgärder som hänför sig till lokaliseringen av interationella företag ökas

5.3.2 Möjligheterna för lokomotiven förstärks

Axeln Åbo-Salo har, främst i takt med tillväxten av de nya områdena inom näringslivet, utformats till "ett lokomotiv" för landskapet. Detta tillsammans med landskapets övriga näringsliv gör landskapet till det kanske mest mångsidiga landskapet i vårt land. De urbana regionerna har förstärkts genom program för regioncentralorterna och de andra regionkommunerna genom experiment med regionsamarbete.

Vid regionaliseringen bör områdenas särförhållande beaktas. En ytterst bra verksamhetsmiljö i Egentliga Finland för verksamheter som ska regionaliseras skapas av områdets starka kluster såsom havsklustret, bioklustret, välfärdsklustret, ICT- och miljöklustret.

Av den staliga förvaltningens verksamheter har endast litet utlokaliseras till landskapet. Det viktigaste beslutet om att flytta verksamhet till Åbo är beslutet om staben för sjöstridskrafterna. Vidare lämpar sig bland annat justitieförvaltningen och museiverksamheten väl för landskapet.

Nya åtgärder:

- Centrala regionaliseringsprojekt som är viktiga med hänsyn till landskapets starka verksamhetsområden främjas (huvudansvarig part Egentliga Finlands förbund).

5.3.3 Den regionala utvecklingen förutsätter kommunikationsnät

En logistisk och informationsteknisk tillgänglighet är en central konkurrensfaktor för området och en grundförutsättning för välfärden. Trafiksystemet för landskapet har planerats med beaktande av alla olika sätt för samfärdsel. I Egentliga Finlands trafikstrategi 2030 ingår utvecklingen av hela trafiksystemet. I det åtgärdsprogram som ingår i dokumentet har prioriterats en lista på de primära utvecklingsåtgärderna. Genom att anvisa en tillräcklig finansieringsnivå för att utveckla trafiksystemen och basväghållningen tryggas näringslivets konkurrenskraft, människornas trafikbehov varje dag och görs det möjligt att utveckla trafiksäkerheten och en hållbar trafikmiljö.

Betydelsen av landskapets tre hamnar (Åbo, Nådendal och Nystad) är betydande för utrikestrafiken. En väl fungerande logistik förutsätter en väl fungerande varohantering i hamnarna, eftersom hamnarna effektivt förener Östersjöns sjötransporter (sjöfarlederna) med fastlandstrafikens landsvägs- och järnvägsnätverk.

De tre viktigaste landsvägarna för Egentliga Finland är E 18 (RV 1) till Helsingfors, RV 8 till Satakunta och RV 9 i riktning mot Tammerfors. Det viktigaste objektet för en investering i trafiknätet är utvecklandet av riksväg 8, förbindelsesträckan Åbo-Björneborg. På riksväg 9 Åbo-Tammerfors förbättras i det första skedet trafiksäkerheten samt görs upp ett utvecklingsprogram för riksväg 9, vilket genomförs i det följande skedet. Åbo ringväg, stamväg 40, utgör en del av E18. Genom denna samt genom att utveckla förbindelsen med Åbo hamn förbättras verksamhetsförutsättningarna för Åbo och Nådendals hamnar.

Planeringen av en ny snabb banförbindelse Salo-Lojo startas. Vid planeringen preciseras den nya banlinjen och utreds konsekvenserna av linjen. Linjen beaktas därefter vid planeringen av markanvändningen. Främjandet av Egentliga Finlands lokaltågtrafik fortsätter med tre banriktningar från Åbo till Salo, Loimaa och Nystad. Utredningar görs upp, vilka gäller trafiken med lokaltåg, konsekvenser, planerings- och beställarorganisation, anskaffning av materiel samt baninfrastruktur.

Förbindelserna för Skärgårdens Ringväg har visat sig vara livsviktiga för skärgårdens turistföretag. Ringvägen ses som en trafikled, på vilken en betydande havsnära turistkorridor bygger. För skärgårdens sjötrafikförbindelser bör en tillräcklig finansieringsnivå tryggas och förnyandet av materieleet för landsvägsfärjorna och förbindelsebåtarna inledas programmerat.

I miljön till Åbo flygstation håller det på att uppstå en mångsidig koncentration av logistiktjänster. Där möts alla transportformer och ett mångsidigt utbud av tjänster inom logistik och bildar sålunda en sammanhängande helhet. Flygstationen har potential att utvecklas till en betydande fraktrafikcentral. Dess roll som en flygstation på landskapsnivå är att utveckla passagerartrafikens matarförbindelser till de stora flygstationerna samt att också sträva efter nya förbindelser

Kollektivtrafikens andel som en form för samfärdsel bör ökas och dess servicenivå bör förbättras. Särskilt bör kollektivtrafiken utvecklas i Åbo stadsregion. Man bör granska hur människorna rör sig i fungerande resekedjor. Det behövs ett resecentrum i Åbo, eftersom det tryggar ett smidigt och tryggt byte från en trafikform till en annan.

Bland åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 bör särskilt följande effektiveras

- planeringen av en ny banlinje, Esbo-Lojo-Salo
- planeringen och genomförandet av ett resecentrum i Åbo
- utvecklandet av Åbo flygstation som en fraktrafikcentral som en del Åboregionen som ett logistiskt centrum
 - en kraftig utveckling av Skärgårdens ringväg som en havsnära turismkorridor
 - planeringen och främjandet av lokaltågtrafik på landskapsnivå
 - framskridandet av Östersjöns motorväg, speciellt trafiken i Skandinavien
 - utvecklingen av Åbo stadsregions kollektivtrafiksystem

Nya åtgärder:

- Specialkompetensen hos hamnarna i sydväst förstärks (huvudansvarig part Hamnarna i sydväst)

5.3.4. Utvecklingen av energi- och teletekniknätet ombesörjs

Inom energiförsörjningen bör klimatförändringen och en självförsörjande produktion beaktas. Det finns outnyttjade möjligheter i synnerhet med avseende på förnybara energier. Landskapet har redan nu exempel som duger som modell inom användningen av biogas, solenergi, vindkraft och energiväxter. I utkastet till landskapsplan har vindkraftsområden reserverats (Hangonsaari i Nystad och Gyltö i Korpo). Förutom dessa bör lokala vindkraftlösningar genomföras. Ett intentionsavtal om att leverera naturgas till Sydvästra Finland har ingåtts i början av 2008.

Regionstrukturen är av stor betydelse för effektiviteten hos trafikens och boendets användning av energi. Genom att förändra den inbördes graden av användning för olika trafikformer kan man påverka utsläppen t.ex. genom att gynna trafik på räls och kollektivtrafik i allmänhet. Skötseln av landskapets energipolitik har gjorts svårare, då kommunerna lagt ned energirådgivningen och då det saknas ett gemensamt forum.

Ett fullständigt ibruktagande av de möjligheter som informationssamhället tillåter förutsätter ett optiskt bredbandsnät som täcker hela landskapet. Egentliga Finlands förbund har i samråd med Turku Science Park inlett en revidering av informationssamhällsstrategin, och vars mål är att identifiera branschens styrkefaktorer och skapa ett fungerande samarbete för att påskynda utvecklingen av området. i.

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska effektiveras i synnerhet

- genom att en informationssamhällsstrategi för landskapet genomförs

Nya åtgärder:

- Under ledningen av ett energiforum på landskapsnivå företas en utredning av hur energipolitiken ska skötas i landskapet och på region-/kommunnivå, inkl. en omorganisering av energirådgivningen (huvudansvarig part Valonia)
- Då vindatlasen färdigställts, utreds eventuella platser för vindparker i inlandet (huvudansvarig part Egentliga Finlands förbund)
- Tillsammans med kommunerna förverkligas en plan upp för utbudet av bredbandsförbindelser (huvudansvarig part Egentliga Finlands förbund)

5.4. Aktiva åtgärder för att trygga välfärden utökas

Det centrala i välfärdssamhället är att trygga basservicen och den sociala samhörigheten. Inom välfärdspolitikken bör man satsa på förebyggande och påverka vändpunkterna i livet. Samhället bör se till att den offentliga servicen fungerar. Med tanke på vardagslivet är det viktigt att grundförutsättningarna är i skick. Medborgarna bör ha möjlighet att delta i arbetslivet och påverka sitt eget liv och det omgivande samhället.

5.4.1 De offentliga välfärdstjänsterna tryggas

Det är kommunernas uppgift att ordna den basservice som områdets invånare behöver, antingen som egna eller upphandlade tjänster. De största utmaningarna med att ordna tjänsterna hör samman med den åldrade befolkningen och det ökade antalet invandrare. Även koncentrationen av befolkningen till de största centralorterna ökar behovet av att ordna servicen både på utflyttnings- och inflyttningsområdena. De ekonomiska aspekterna tillsammans med de tilltagande kraven på effektivitet tvingar till en omorganisation.

Det nationella hälsovårdsprojektet och utvecklingsprojektet på det sociala området avslutades år 2007. Allt från början av år 2008 har verksamheten fortsatt som ett gemensamt, nationellt utvecklingsprojekt för social- och hälsovården (KASTE) 2008-2011.

Åboregionen är efter huvudstadsregionen den näst största boendekoncentrationen för invandrare. Man hoppas att Åboregionen och Salo som invandringsort även i fortsättningen ska vara populär bland utlänningar. Det invandrarpolitiska programmet för Egentliga Finland godkändes på hösten 2007. Genomförandet av programmets åtgärder koordineras och följs upp av landskapets kommitté för invandrarfrågor, vilken inrättades på våren 2008.

Bland åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet följande effektiveras

- Genomförandet av projektet KASTE 2008-2011 (genomförandet av elektroniska system). I den regionala ledningsgruppen för KASTE-programmet inrättas en landskapssektion, som integrerar KASTE-programmet med den strategiska utvecklingen på landskapsnivå (förbindelse till kommunerna). Till denna hör bl.a. servicestrukturen, befolkningsstrukturen, åldersstrukturfrågorna och utbildningen

Nya åtgärder:

- Tjänsterna som hänför sig till integreringen liksom handledning i finska språket i begynnelsekedet för alla invandrare (huvudansvarig part TE-centralen/kommunerna)

5.4.2 Samarbetet mellan kommunerna och regionkommunerna utvecklas inom servicesektorn

Samarbetet mellan kommunerna har skapat ett underlag för kommun- och servicestrukturen. Som en följd av det projekt som startades av statsrådet kommer kommunstrukturen för Egentliga Finland från början av år 2009 att radikalt förändras - i stället för 53 kommuner i dag finns det 28 kommuner i landskapet. Sammanslagningar har gjort historiskt mycket. Det oaktat blir det ännu kvar kommuner i kommunen, för vilka det finns grunder för en sammanslagning. Också utvecklandet av servicestrukturen är på hälft.

De viktigaste utvecklingsbehoven med tanke på välfärden hänför sig till socialväsendet (inkl. fattigdom och mentalhälsoproblem). I många kommuner svarar en eller två arbetstagare för hela fältet. Det har satsats på verksamhet och kompetens, men alltså är de begränsade resurserna ett hinder t.ex. inom barn- och åldringsomsorgen. En central fråga i utvecklandet av det sociala området är att samla koordineringen och specialkompetensen till ett ställe, kompetenscentraler för det sociala området. Samtidigt bör man säkra samarbetet med företagshälsovården.

I barndomen och ungdomen läggs grunden för hela det kommande livet. I ett rätt tidigt skede kan man förutsäga de svårigheter som eventuellt uppstår senare. Genom att ingripa i ett så tidigt skede som möjligt i problemen förebygger man bäst marginalisering och att problem utvecklas som hinder för tillväxt, utveckling och inläring. Särskild uppmärksamhet bör fästas på det sammanfogande skedet (t.ex. vid övergången från grundskolan till yrkesutbildning). Å andra sidan bör man förstärka välfärden genom att satsa på att stödja föräldraskapet (fosterfamiljer, tjänster för missbruk och mental hälsa m.m.).

De regionala välfärdsprogrammen bör utvidgas till att omfatta även frågor som är centrala med hänsyn till säkerheten (brandsäkerhet, framkomlighet m.m.).

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effektiveras

- genom att bilda samarbetsområden för social- och hälsovårdsväsendet inom projektet för kommun- och servicestrukturreformen
- genom att samla kompetensen inom det sociala området och hälsovårdsområdet (Enheten vid institutionen för hälsovård och välfärd)

Nya åtgärder

- Det andra skedet av Paras-projektet genomförs. Det centrala i det är en funktionell och strukturell konsolidering (huvudansvarig part Åbo stad)
- Tjänsterna för barn, unga och unga familjer och handlingsprinciperna för ingripande i ett tidigt skede utvecklas (Centralen för barn och ungdomsforskning i Åbo)
- Åboregionens hinderlöshetsexpertis utvidgas till centraler för ett självständigt klarande, som omfattar hela landskapet.

5.4.3 Marginalisering förebyggs på arbetsplatserna

Arbetslösheten är alltså ett av de största problemen i vårt samhälle. Arbetsplatser har försvunnit i synnerhet på de traditionella produktionsområdena och inte heller har motsvarande arbetsplatser tillkommit. Efterfrågan på arbetskraft och utbudet möts inte. För högt utbildade personer finns det inte tillräckligt med arbetsplatser i det egna landskapet. Det finns ett stort antal personer på arbetsmarknaden som det faktiskt är svårt att sysselsätta, t.ex. på grund av bristande kondition eller långvarig arbetslöshet. Det behövs platser där tröskeln är låg i företag och föreningar, dit jobbsökande kan komma vid hotande arbetslöshet (Fortuna/Tempo-modellen). Vidare behövs det ändringar i lagstiftningen för utomstående personer, vilka av utkomstskäl blir tvungna att vara klienter hos Arbetskraftsbyrå utan att de ser arbetsmarknaderna som ett realistiskt alternativ ur egen synvinkel. Uppmärksamheten bör inom invandrapolitiken, förutom att locka nya arbetstagare, fästas på att sysselsätta de redan bosatta i landet med invandrabakgrund. En förutsättning för att få arbete och integreras är en tillräcklig undervisning i finska.

Strukturreformen prövar ofta mest områden med ensidig näringsstruktur, då de stora produktionsanläggningarna lägger ned sin verksamhet eller minskar sin arbetskraft. Kommunernas egna resurser räcker då ofta inte till för att rätta till situationen.

Nya åtgärder:

- Satsning sker på att utveckla mellanarbetsmarknaden inom hela landskapets område, t.ex. aktiveras bildandet av sociala företag (huvudansvarig part TE-centralen)
- Landskapets sysselsättningsstrategi uppdateras (från arbetslöshet till brist på arbetskraft / huvudansvarig part TE-centralen)

5.4.4. En trygg vardagsmiljö garanteras och deltagandet ökas

En livsmiljö med trivsel, i skick, utan hinder och med lugn och ro utgör en del av vardagens trygghet. Känslan av grundtrygghet uppstår redan i den tidiga barndomen. Boendemiljön har en viktig betydelse. Det är viktigt att foga säkerhetsstrategin till det övriga välfärdspolitiska utvecklingsarbetet, framför allt med tanke på socialväsendets och polisens arbete. Problem har funnits med att ordna socialjour dygnet runt bl.a. på grund av att landskapet är småkommundominerat.

Då befolkningen åldras, ökar kraven på en framkomlig miljö. Alla kommuninvånare ska ha möjlighet att röra sig i sin närmiljö och med offentliga trafikmedel. Möjligheten för rörelsehämmade att bo hemma kan underlättas med hjälpredskap och planering av en miljö utan hinder.

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effektiveras

- Genom att se till att det ordnas socialjour dygnet runt

Nya åtgärder

- En strategi och ett åtgärdsprogram utarbetas för boendet och byggandet i landskapet: Härvid beaktas bl.a. den allt äldre befolkningen, de allt mer individuella boendebehoven, den kulturella mångfalden, säkerheten, framkomligheten, möjligheten att klara sig självständigt och trafikarrangemangen (huvudansvarig part Egentliga Finlands förbund)

5.5. Miljön

Landskapets mångsidiga och i världsomfattande perspektiv unika skärgårdsmiljö och det gamla kulturarvet skapar en grund för möjligheter till utveckling och verksamhet. Beaktandet av miljövärdena förutsätter hållbara ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella principer. På så sätt kan en ren och mångfaldig natur bäst tryggas liksom en trivsam och sund livsmiljö för kommande generationer.

I Sydvästra Finlands miljöprogram har inskrivits ändamålsenliga mål, åtgärder och aktörer med tanke på att miljöstrategin ska genomföras samt en tidtabell för att uppnå målen.

5.5.1 Tryggheten av vattenskyddet och naturens mångfald samt en ren miljö

I landskapet behövs det omfattande åtgärder för att vattnets tillstånd ska fås på en god nivå (den spridda belastningen, restaureringarna av vattendrag osv.) I forskningsprogrammet för skyddet av Östersjön undersöker man Finlands kustvatten och strandzoner samt deltar i en övergripande och tvärvetenskaplig bedömning av havsområdena. Det är också nödvändigt att företa grundinventeringar av den submarina havsnaturen. I Egentliga Finland har man koncentrerat sig på att förbättra Skärgårdshavets tillstånd. För uppgiften har man inlett ett Pro Skärgårdshavet-program, enligt vilket projekt enligt åtgärdsprogrammen för Egentliga Finlands ytvatten och grundvatten genomförs. Fastän koordineringsuppdraget ännu inte etablerats, strävar man efter att genomföra programmet på lång sikt. Bland de positiva resultaten kan instiftandet av en fond för skyddet av Skärgårdshavet nämnas.

Det centrala i bevarandet av naturen mångfald är att skydda värdefulla miljöobjekt. Man har beslutat att förlänga statens finansieringsprogram, som hänför sig till genomförandet av naturskyddsprogrammen, ända fram till slutet av år 2009. Förlängningen är viktig ur landskapets synvinkel sett, eftersom området har många områden i naturskyddsprogrammen som inte förverkligats. För Egentliga Finlands del har totalt litet under 90 % av skyddsprogram-områdena blivit genomförda. Av Natura är ännu en femtedel ogenomförda

METSO Programmet för biodiversitet i Södra Finlands skogar och METSO II samt det regionala skogsprogrammet för Sydvästra Finland genomförs med frivilliga åtgärder. I programmet torde man komma att föra fram skyddsmål som gäller bl.a. lundar och moskogor med ett rikligt bestånd av rötträd.

Möjligheten att anpassa sig till klimatförändringen och att stoppa dess framskridande förutsätter många andra åtgärder. Det behövs programmering som sträcker sig över gränserna och som behandlar alla samhällets verksamheter och ett aktivt deltagande av medborgarna för att genomföra åtgärderna. I detta arbete intar informationen en betydande roll.

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effektiveras

- genom att etablera koordineringsuppgifterna inom verksamheten Pro Skärgårdshavet
- genom att slutföra skyddsprogrammen och Natura
- genom att stödja åtgärder som ökar miljömedvetenheten, vari ingår bl.a. forskning, fostran och utbildning samt en mångsidig information

Nya åtgärder:

- Vattenvårdsplanernas åtgärder inleds (den spridda belastningen, restaurering av vattendrag osv.) inkl. utsläppen från sjöfarten)(båtar och fartyg) och attenskyddslösningarna för Skärgårdshavets upprinningsområde (lantbrukets utsläpp m.m.) (huvudansvarig part miljöcentralen, kommunerna)
- Genomförandet av målen i METSO II-programmet inleds (huvudansvarig part miljöcentralen, skogscentralen).
- En klimatstrategi för Egentliga Finland görs upp (de lokala åtgärderna för att uppnå EU:s mål 2020/huvudansvarig part miljöcentralen)

5.5.2 Samfundsomsorg för människornas och miljöns bästa

Målet inom utvecklandet av vattentjänsterna är alltså att trygga vattnet för alla vattenförbrukare, utifrån ett funktionssäkert och högklassigt grundvatten eller konstgjort grundvatten. Tyngdpunktsområdena är en funktionssäker vattenförsörjning och vattentjänsterna för områden med glesbebyggelse, där man samtidigt strävar efter att lösa både tillgången på rent vatten och behandlingen av avloppsvattnen.

Största delen av hushållen i Egentliga Finland omfattas av de allmänna vattentjänsterna. I fråga om tillgången på rent vatten koncentreras problemen till Åbo och Salo stadsregioner. Projekt genomförs som bäst. Behandlingen av avloppsvattnen förbättras avsevärt då Kakola-reningsverket blivit färdigt. De mest brådskande med avseende på avloppsvattentjänsterna är byggandet av transportavloppsledningar, att ordna och effektivisera behandlingen av glesbygds- och bostadsområdenas avloppsvatten samt lösningarna för skärgårdens vattentjänster.

Sophanteringsverksamheten stöder sig på livscykelutveckling samt på tekniskt fördelaktiga hanteringssystem med så liten olägenhet för miljön som möjligt. För närvarande utarbetas en regional avfallsplan för Södra och Västra Finland utifrån den riksomfattande avfallsplanen, vilken gäller även Egentliga Finland. Vid planeringen av ett nytt sophöghetsverk för Åbo-regionen saknar tidtabellen för genomförandet och platsen för dess placering ännu ett avgörande. Den nuvarande anläggningens miljötillstånd är i kraft ända fram till år 2010.

Som bäst pågår i landskapet ett projekt för grustäktområdenas tillstånd och behov av restaurering (SOKKA). Där kartläggs grustäktområdenas tillstånd och de risker för naturen, landskapet och vattenskyddet som grustäkten medför. Resultaten fungerar som ett underlagsmaterial för åtgärderna för restaurering av gamla grustäktområden och den regionala planeringen av grustäkt.

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effen

- genom att avfallsplanen för Södra och Västra Finlands område (ELSU) genomförs

Nya åtgärder:

- vattentjänst- och vattenskyddslösningar för de enskilda byarna inom områden med glesbebyggelse stöds (viktiga områden, sätt att locka till sådana) (huvudansvarig part miljöcentralen, kommunerna)

5.5.3 Samhällena trivsamma och trygga

Genom landskapsplanen stöds en balanserad utveckling av landskapet och en konsoliderad samhällsstruktur. Ett av de centrala målen för planeringen är att värna om naturen samt att öka landskapets attraktivitet. Bullerfrihet och ren luft ökar trivselen. Vid planeringen av strandområdena bör särskild uppmärksamhet fästas på att det blir kvar objekt på stränderna som lämpar sig för samfällid användning och regionala grönskorridor. En av de viktigaste utmaningarna med tanke på samhällsstrukturen är att utveckla stadsregionerna oberoende av kommungränserna, att konsolidera samhällsstrukturen och anpassa sig till klimatförändringen. Egentliga Finlands landskapsplan håller på att färdigställas för hela landskapet.

Till hjälp för planeringen av markanvändningen finns det gemensamma projektet för geografisk information, Lounaispaikka, för Egentliga Finlands förbund, Åbo universitet, miljöcentralen, Novia, Åbo handelshögskola, Åbo Akademi och Åbo yrkeshögskola, vilket det är viktigt att etablera för att utveckla informationstekniska förutsättningarna med hänsyn till klustret för geografiska informationssystem i Egentliga Finland.

Sydvästra Finland har landets mest mångsidiga och äldsta kulturarv. Ett arkitekturpolitiskt program och ett kulturmiljöprogram har gjorts upp för landskapet. VARAKUM-inventeringarna har gjorts eller håller på att göras i alla regionkommuner med undantag för Åboland. Dessutom stöds utarbetandet av lokala by- och miljöplaner. Programmen och inventeringarna styr bevarandet av kulturvärdena, användningen för rekreation och turism samt skyddet. De gamla byggnaderna bör repareras ändamålsenligt med aktning för deras ursprung. Det bör satsas mera än i dag på reparationsbyggande i landskapet genom att stödja de nuvarande aktörerna och genom att inrätta nya centraler. I samma sammanhang bör man även diskutera även en inbördes koordinering av landskapens centraler för reparationsbyggande (bl.a. Åbo, Nystad, Pargas).

Åtgärderna i landskapsprogrammet 2005-2008 ska i synnerhet effektiveras

- genom att genomföra det arkitekturpolitiska programmet
- genom att stödja utvecklandet av skärgårdens nätverk av rekreationsområden och naturhamnar och främja organiserandet av nätverkets underhåll på landskapsnivå.

Nya åtgärder:

- Etableringen av verksamheten för Egentliga Finlands central för geografisk information Lounaispaikka stöds i anslutning till den nya näringslivs-, trafik- och naturresurscentralen (ELLU) (huvudansvarig part Egentliga Finlands förbund)
- Man stöder och deltar i inrättandet av ett Bryggman-institut (reparations- och kompletterande byggande (huvudansvarig part Åbo stad)

6. Programmets verkningar

6.1. Miljöbedömning

I landskapsprogrammet 2005-2008 gjordes en miljökonsekvensbedömning genom att tillämpa den kommande Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program. Under programperioden har landskapets verksamhetsmiljö inte avsevärt förändrats. Den miljöbedömning som gjorts upp lämpar sig oförändrad även för revideringen av landskapsprogrammet 2009-2010.

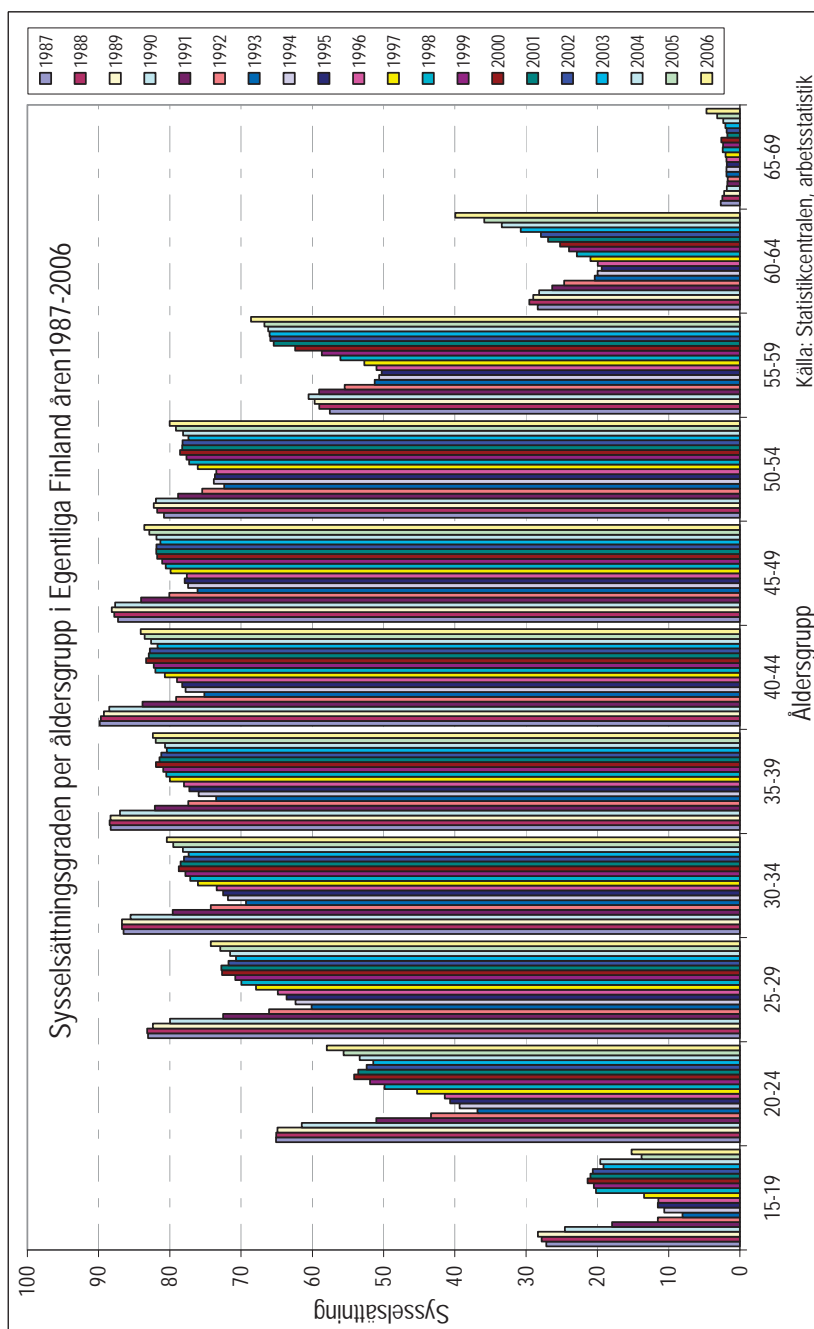
6.2. Genomförande av programmet

Landskapsprogrammet genomförs under Egentliga Finlands förbunds ledningsansvar i samarbete med landskapets olika aktörer. Landskapets förbund för varje höst samarbetsförhandlingar med varje lokalförvaltningsmyndighet skilt för sig samt med fackorganisationerna och näringsorganisationerna, varvid landskapets genomförandeplan behandlas liksom regionala frågor som ansluter sig till genomförandet av programmet. Regionkommunerna deltar i förhandlingarna. Dessutom behandlas i landskapets samarbetsgrupp (LSG) centrala programpolitiska frågor såsom kompetenscentrumfrågor och genomförandet av betydande projekt. I samarbetsgruppen är kommunerna och de statliga myndigheterna, tredje sektorn och fackorganisationerna företrädade. Den privata sektorn är med i arbetet med genomförandet bl.a. via samarbetsgruppernas sektioner och de olika organisationerna.

Landskapsprogrammet genomförs även med programbaserade nationella och EU-medel. Finansieringsplanen medföljer i bilaga. Regionutvecklingslagen ger landskapets förbund en skyldighet och möjlighet att genom förfarande med utlåtande styra lokalmyndighetens verksamhet för att förenhetliga landskapets utveckling. Myndigheten är tvungen att inhämta utlåtande av förbundet om betydande planer och projekt. För att genomföra projekten kan förbundets ledning låta upprätta programavtal, där de olika parterna uttrycker sin positiva vilja att genomföra projekten. Förbundets uppgift är därtill att fungera som motor för att åstadkomma projekt som genomför programmet.

Programmet genomförs även i övrigt liksom Egentliga Finlands landskapsprogram för åren 2005-2008. Uppföljningen sker varje år. De uppdaterade kontrollindikatorerna finns i bilaga.

Sysselsättningsgraden per åldersgrupp i Egentliga Finland åren 1987-2006

Landskapets utvecklingsberäkningar

Bilaga 2

Egentliga Finlands befolknings- och arbetsplatskalkyler, målinriktade kalkyler

	2000	2005	2010	2015	2020	2025
Invånarantal	447 103	455 584	465 941	476 433	485 987	494 601
Nettomigration	1 440	960	575	580	420	340
Nettoinvandring	469	643	1 100	1 200	1 300	1 400
Nativeitetsöverskott	488	249	363	318	191	-17
Arbetskraft	221 583	223 706	224 270	224 851	226 779	228 799
Arbetsplatser	194 833	197 219	201 630	204 770	206 360	209 250
Nettoarbetsplatspendlande	-2 744	-4 897	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Självförsörjning med arbetsplatser	98,6	97,5	97,5	97,6	97,6	97,6
Arbetslösa	24 006	19 957	17 640	15 081	15 419	14 549
Arbetslöshetsgrad	10,8	9,7	7,9	6,7	6,8	6,4
Sysselsättningsgrad	66,4	66,7	67,4	70,1	71,9	73,4

Sysselsättningstalen är i enlighet med Statistikcentralens statistik över arbetspendling

Obs!

Sysselsättningsgraden för arbetskraftsundersökningen har i Eg. F varit c. 2-3 % större än arbetskraftsundersökningens tal och arbetslöshetsgraden åter c. 2-33 % mindre.

SWOT – analys

<p style="text-align: center;">Interna</p> <p>Externa</p>	<p>Styrkefaktorer (V)</p> <p>En mångsidig produktions- och servicestruktur och starkt företagsbestånd</p> <p>En stark omfattande högskolekoncentration och annat toppkunnande</p> <p>Läget en del av södra Finland, invid axeln Stockholm-Helsingfors-S:t Petersburg</p> <p>En mångsidig och rik kulturtradition</p> <p>Fördelaktiga och unika lantbruksförhållanden i Finlands förhållanden</p> <p>Skärgården</p>	<p>Svagheter (H)</p> <p>Bristen på arbetsplatser för högutbildade</p> <p>Liten storlek och litet antal företag som tillhandahåller tjänster för affärlivet</p> <p>Det stora antalet företag som utgör föremål för industrins struktumvandling</p> <p>Splittrad förvaltning och brist på samarbete</p> <p>Svårigheterna att snabbt utnyttja förnybara energiresurser</p> <p>Kulturutbudets låga nivå</p>
<p>Möjligheter (M)</p> <p>Internationalisering och EU:s utvidgning österut</p> <p>Utnyttjande av logistisk kompetens</p> <p>Rysslands ekonomiska tillväxt</p> <p>Ökad efterfrågan på service, t.ex. turism</p> <p>Kulturell mångfald</p> <p>Överföring av nya forsknings- och produktutvecklingsidéer till produktionen och företagsverksamheten</p>	<p>Överlägenhetsfaktorer (V+M)</p> <p>Överföring av kompetens för att öka företagets tillväxt och konkurrensförmåga</p> <p>Åstadkommandet av internationellt erkänt toppkunnande</p> <p>Att få landskapets logistiska kompetens och ställning internationellt erkända</p> <p>Utnyttjande av affärsverksamhetsmöjligheterna för de kreativa branscherna</p>	<p>Svagheter till styrkefaktorer (H+M)</p> <p>Bildandet av nätverk för företagen för att komma ut på de internationella marknaderna</p> <p>Konsolidering av förvaltningsstrukturerna och ökad flexibilitet</p> <p>Utnyttjande av den ryska marknaden</p> <p>Utveckling av företagstjänsterna</p> <p>Generering/överföring av högklassiga forsknings- och utvecklingsfunktioner</p>
<p>Hot (U)</p> <p>Följderna av klimatförändringen samt miljöolyckor och miljökatastrofer</p> <p>Den internationella ekonomiska utvecklingen förändras och blir instabil</p> <p>Ekonomisk kris för kommunerna</p> <p>Accepterande av marginalisering av barn, unga, äldre</p> <p>Internationell kriminalitet</p> <p>Brist på kunnig arbetskraft</p> <p>Många spetsföretags konjunkturkänslighet</p> <p>Förslumning av invandrarnas bostadsområden</p>	<p>Behärskning av hoten (V+U)</p> <p>Främjande av arbetsbaserad invandring</p> <p>Reservering för miljöolyckor och katastrofer samt höjning av säkerhetsnivån</p> <p>Tidigt ingripande framför allt för att hindra marginalisering av barn och ungdom</p> <p>En ökad bredd för utbildningen och beredskap inför snabba förändringar på olika specialiseringsområden</p> <p>Behärskning av klimatförändringen och anpassning till den</p>	<p>Katastrofområden (H+U)</p> <p>Basservicen sönderfaller</p> <p>En lång recession blir verklighet</p> <p>Indelningen av befolkningen i väl- och dåligt lottade</p> <p>Den internationella organiserade brotlligheten breder ut sig som en del av samhället</p> <p>Miljökatastrofer uppstår</p>

Finansieringsplan

Bilaga 4

FINANSIERINGSPLAN FÖR LANDSKAPSPROGRAMMET 2009-2010

Egentliga Finland

Programmets finansiering per handlingslinje och förvaltningsområde (staten och EU):

mij. €	HL - 1		HL - 2		HL - 3		HL - 4		HL - 5		Totalt	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
FM	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	6,000	6,000	0,000	0,000	6,000	6,000
UVM	18,500	24,500	0,400	0,400	0,000	0,000	0,800	0,800	0,000	0,000	19,700	25,700
JSM	0,000	0,000	10,350	10,350	0,000	0,000	0,000	0,000	3,500	18,700	13,850	29,050
KM	0,000	0,000	0,000	0,000	81,000	97,500	0,000	0,000	0,000	0,000	81,000	97,500
ANM	0,000	0,000	47,250	48,750	0,000	0,000	37,700	37,200	0,000	0,000	84,950	85,950
SHM	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	2,500	2,500	0,000	0,000	2,500	2,500
MM	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	7,500	6,800	7,500	6,800
Totalt	18,500	24,500	58,000	59,500	81,000	97,500	47,000	46,500	11,000	25,500	215,500	253,500

	HL - 1		HL - 2		HL - 3		HL - 4		HL - 5		Totalt	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
EU-finansiering	1,206	1,206	8,883	7,640	0,000	0,000	0,289	0,289	0,000	0,000	10,378	9,135
Staten	17,294	23,294	49,117	51,860	81,000	97,500	46,711	46,211	11,000	25,500	200,032	223,005
Kommunerna *	7,708	10,208	24,167	24,792	33,750	40,625	19,583	19,375	4,583	10,625	87,671	96,725
Offentlig finansiering tot.	26,208	34,708	82,167	84,292	114,750	138,125	66,583	65,875	15,583	36,125	298,081	328,865
Privat finansiering *	4,625	6,125	14,500	14,875	20,250	24,375	11,750	11,625	2,750	6,375	52,603	58,035
Totalt	30,833	40,833	96,667	99,167	135,000	162,500	78,333	77,500	18,333	42,500	350,683	386,900

Kontrollindikatorer

Bilaga 5

EGENTLIGA FINLAND I SIFFROR									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007		
Väestö - Befolkning	449 293	450 968	452 444	453 745	455 584	457 789	459 235		
Vakluku - Folkmängd	26 279	26 292	26 329	26 383	26 394	26 440	26 392		
Ruotskielisiä - Svenskspråkiga	11 271	12 181	12 903	13 548	14 378	15 411	16 608		
Vieraskielisiä - Främmandespråkiga	10 352	10 941	11 192	10 942	11 131	11 701	12 292		
Ulkomaalaisia - Utlänningar	4 632	4 564	4 577	4 761	4 649	4 708	4 775		
Syntyneet - Födda	169	60	209	459	249	354	313		
Syntyneiden enemmisyys - Födelseöverskott	1 302	1 103	784	259	960	967	179		
Maassamuutto (netto) - Omflytning (netto)	714	552	480	565	643	903	938		
Maahanmuutto (netto) - Inflytning (netto)	2 016	1 655	1 264	824	1 603	1 870	1 117		
Kokonaismuutto - Total nettoflytning									
Työllisyys ja toimeentulo									
Sysseksättning och utkomst									
Työttömyysaste - Arbetslöshetsgrad (%)	8,4	7,7	8,4	8,3	7	6,5	6,2		
työvoimatuukimus - arbetskraftundersökning									
Työttömyysaste - Arbetslöshetsgrad (%)	10,9	10,4	10,9	10,4	9	7,9	*		
työssäkäyntitilasto									
Työttömyysaste - Arbetslöshetsgrad (%)	10,3	10,3	10,1	10,3	9,2	7,9	6,9		
työministerio - arbetsministeriet									
Työttömiä, työvoimatuukimus	19 000	18 000	19 000	19 000	16 000	15 000	15 000		
Arbeitslösa, arbeidskraftundersökning									
Työttömiä, työssäkäyntitilasto	24 311	22 985	24 035	23 153	19 957	17 609	*		
Arbeitslösa arbetskraftundersökning									
Työttömiä työnhakijoita, työministerio (ml. loma-aika)	22 771	22 937	22 538	22 725	20 484	17 704	15 472		
Arbeitslösa arbetsökande, arbetsministeriet (inkl. permitterade)	5 912	5 761	5 330	5 326	5 375	4 274	3 267		
* Pitkäaikaistyöttömiä - Långtidsarbetslösa	3 001	3 144	2 986	2 950	2 297	1 785	1 472		
* Alle 25-vuotiaita - Under 25-åriga arbetslösa	787	780	689	645	478	379	323		
* Alle 20-vuotiaita - Under 20-åriga arbetslösa	69,5	70,2	69,5	67,9	70,8	72,3	72,3		
Työllisyysaste - Sysseksättningsgrad (%) (työvoimatuukimus)	66,1	66	65,4	66,1	66,9	67,5	*		
Työllisyysaste - Sysseksättningsgrad (%) (työssäkäyntitilasto)	1,27	1,27	1,29	1,27	1,23	1,22	*		
Taloudellinen huoltosuhte (ei-työlliset/työlliset), työssäkäyntitilasto									
Ekonomisk försörjnings kvot									
Työllisiä - Sysseksatta, työvoimatuuk.	209 000	212 000	211 000	207 000	216 000	221 000	222 000		
Työllisiä - Sysseksatta, työssäkäyntitilasto	198 317	198 472	197 332	199 819	202 116	205 836	*		

Yritystoiminta ja elinkeinoelämä Företagsverksamhet och näringsliv	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Työpaikkoja - Arbetsplatser	194 993	195 216	193 432	195 348	197 219	*	*
* Alkutuotanto - Primärproduktion (A,B)	9 170	8 858	8 589	8 380	7 938	*	*
* Teollisuus - Tillverkning (C,D)	46 171	45 440	42 297	42 129	42 327	*	*
* Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto (E)	1 148	1 098	997	975	1 014		
* Rakentaminen - Byggsverksamhet (F)	13 057	12 756	12 362	13 071	13 985	*	*
* Kauppa, majutus- ja ravint. toiminta							
Handel, hotell- och restaurangverksamhet (G-H)	27 138	27 359	27 467	27 692	27 888	*	*
* Kuljetus - Transport (I)	14 020	14 242	14 368	14 458	14 249	*	*
* Muut - Andra	84 289	85 463	87 352	88 643	89 818	*	*
Yrittäjä ja yksityisen sektorin työpaikat							
Företagare och arbetsplatser inom den privata sektorn	138 142	138 193	135 749	137 989	139 590	*	*
Maatiloja - Jordbrukslägenheter	8 197	7 977	7 834	7 633	7 413	7 347	*
Yrityskanta	24 859	25 254	25 815	26 527	27 250	28 442	*
Toimipaikkoja - Verksamhetställe	23 475	23 746	23 884	24 368	24 979	26 461	*
BKT/asukas markkinaintiaan							
BNP/inv. tili lopande priser, €	24 481	27 498	26 694	28 156	28 501	30 154	*
BKT/asukas markkinaintiaan, koko maa=100							
BNP/inv. tili lopande priser, €, hela landet=100	90,8	99,3	95,4	96,6	95	95,1	*
Koulutus - Utbildning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Korkea-asteen tutkinnon suorittanut väestö, osuus 25-64-vuotiaista (indeksolluna koko maa = 100)	31,4	32,2	32,7	33,3	33,6	34,2	*
Befolkningen som avlagt examen på högre nivå, andel av den 25-64-åriga befolkningen (ind. hela landet = 100)	-98,6	-98,9	-98,6	-98,7	-98,4	-98,6	
Tutkinnon suorittanut väestö, osuus 20-64-vuotiaista (indeksolluna koko maa = 100)	73,3	74,2	75	75,9	76,6	77,5	*
Befolkningen som avlagt examen, andel av den 20-64-åriga befolkningen (ind. hela landet = 100)	-99,9	-99,8	-99,8	-99,7	-99,7	-99,7	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneitä 17-24-vuotiaita, per 1000 vastaavankansia	121,9	121,4	119,2	116	115,4	114,6	

Toimeentulo ja hyvinvointi - Utkomst och välfärd	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Toimeentulukea saaneiden osuus väestöstä							
Antalet mottagare av utkomststöd, andel av befolkningen	7,7	7,6	7,8	7	6,5	6	*
Toimeentulukea saaneet 25-64-vuotiaat							
osuus vastaavankäisistä	7,4	7,3	7,4	6,7	6,3	6	*
Toimeentulukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64-vuotiaat							
osuus vastaavankäisistä	2,1	2,2	2,1	1,8	1,7	1,6	*
Toimeentulukea saaneet 18-24-vuotiaat							
osuus vastaavankäisistä	15	15,1	15,7	14,3	12,8	10,9	*
Yksimutollajaperheet							
osuus lapsiperheistä	20	20,1	20,4	20,4	20,6	20,3	*
Safrastavuuksindeksi (koko maa = 100), ikävakioitu	94,4	94,3	95,7	95,3	94,9	95,4	*
Polisiin liibon tulleet vakivalitkokset, per 1000 asukasta	5,5	5,6	5,7	5,9	5,8	6,1	*
Kuntatalous - Kommunalekonomi	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Tuloveroprosentti - Inkomstskattesats	17,5	17,61	17,83	17,84	17,92	18,06	18,23
Vuosikaterasukas - Årsbidrag/inv., €	373	506	216	146	39	211	261
Verotulo/asukas - Skatteinkomster/inv., €	2 685	2 697	2 514	2 542	2 618	2 788	2 996
Vallionosuudet/asukas - Statsandelar/inv., €	738	810	866	997	1 070	1 142	1 200
Lainakanta/asukas - Lånestock/inv., €	651	600	595	695	1 100	1 285	1 502
Konsermilainakanta/asukas - Koncernlånestock/inv., €	2 678	2 741	2 840	2 943	3 218	3 380	*
Investointi/asukas - Investeringsar/inv., €	397	418	442	450	648	505	451
Vuosikate/investoinnit - Årsbidrag/investeringar	94	121	49	33	95	85	101

